

er snart paa det ene, snart paa det andet Omraade en Overskudsproduktion. Det er den naturlige Følge af den moderne Samfundsordning, og som en naturlig Følge deraf vil der atter indtræde Arbejdsløshed i den paagældende Branche. Det hænger ogsaa sammen med det moderne Samfunds vidtstrakte Arbejdsdeling, der bevirker, at Arbejderne i ringere Grad end i gamle Dage har let ved at gaa fra den ene faglige Beskæftigelse til den anden. Naar derfor Efterspørgselen i den specielle Branche er blevet overmættet for en kortere Tid, bliver Følgen deraf en øjeblikkelig Arbejdsløshed. Det er altsaa den i selve Systemet liggende Arbejdsløshed, som skaber Usikkerhed i Lønarbejderens Liv, og som det efter min Mening og efter konservativ, socialpolitisk Mening er Samfundets Pligt, saa vidt muligt, at søge fjernet ved en rationel Forsikring med Hjælp fra det offentlige Side. Her kan jeg ikke se, at det spiller nogen Rolle, om Lønarbejderens Løn er noget højere eller mindre høj. Paa ethvert Løn niveau udvikler der sig en naturlig socialøkonomisk standard of life, som Englænderne siger, og det er den vedkommende Mand lige saa vigtigt at bevare den noget højere standard of life i de højere Lønningsklasser som det er de lavere stillede paa den økonomiske Stige at bevare deres Levofod, deres hele Leve-maade. Det afgørende er den Usikkerhed, der er kastet ind over Lønarbejderens Liv, og som er skabt af selve Samfundsordningen. Den fremgaar som et nødvendig Produkt af selve Samfundsordningen, det er den Skygge, som Samfundsordningen nu en Gang kaster, og som Følge deraf maa ogsaa Samfundet paa nogen Vis sørge for at afbøde de uheldige Følger deraf for Lønarbejderne. Det er altsaa ligegyldigt, paa hvilket Lønstandpunkt de befinder sig, det forandrer i Virkeligheden ikke begrebsmæssigt noget i denne Sammenhæng.

Den her omtalte Arbejdsløshed er igen af forskellig Natur fra den, der skabes ved Kriser, hvorfor man ogsaa ofte, og efter min Mening med Rette, har talt om en Kriseforsikring ved Siden af den egentlige Arbejdsløshedsforsikring. Det forekommer mig klart, at Arbejdsløshedskasserne, som de her er organiserede, ikke i overskuelig Fremtid vil være i Stand til ogsaa at løse denne Opgave. Der er altsaa her stadig for Samfundet et Problem, der endnu synes i det store hele at være uløst, for øvrigt et overordentlig vanskeligt Problem at løse.

Der er en tredje Art af Arbejdsløshed, som derimod er eller burde være hele denne Art af Forsikring uvedkommende, det er Sæsonarbejdernes Arbejdsløshed, thi den er ikke nogen virkelig Arbejdsløshed i den Forstand, hvori vi hidtil har talt om Arbejdsløshed. Den er et Fænomen, som de vedkommende maa og bør regne med, som det er deres Pligt at regne med, og som Følge deraf er deres Løn, hvad den ogsaa bør være, uforholdsmæssig høj. Jeg siger ikke, at disse Mennesker faar en uforholdsmæssig høj Løn i Forhold til alle os andre, men de faar en uforholdsmæssig høj Løn i den Tid, de arbejder, netop fordi den skal kunne yde Erstatning til den Tid, de vedkommende ikke arbejder. Det er blevet oplyst for mig, at i nogle af Byggefagene, hvorom dette navnlig gælder, har man for en af disse Arbejdsløshedskassers Vedkommende sagt, at i 3 Maaneder af den Tid, hvor der normalt plejer at være Arbejdsløshed, udbetales der ikke Understøttelse, og i en anden Kasse udbetales der ikke Arbejdsløshedsunderstøttelse i Frostperioden, men i det hele og store har man nøjedes med en Karenstid paa 15 Dage, og jeg beklager i høj Grad, at man ikke fra Indenrigsministerens Side har gjort Brug af den Bemyndigelse, der ogsaa findes i Lovforslagets § 12, sidste Stykke, nemlig, „at Understøttelse paa visse, nærmere bestemte Tider af Aaret ikke skal kunne ydes Kassens Medlemmer eller de paagældende Sæsonarbejdere“. Dette er efter min Mening en fuldkommen rationel Bestemmelse, som maa gennemføres, og man bliver noget forbavset ved at se, at netop Sæsonarbejdernes Fag lægger Beslag paa meget over Halvdelen eller i alt Fald dog Halvdelen af det samlede Statsbidrag til Arbejdsløshedskasserne. Der er vi øjensynlig kommet ind paa noget, som ligger udenfor Lovens Ramme og Hensigt, og jeg vil meget indtrængende henstille, at man søger at raade Bod herpaa.

Jeg vil dernæst fremsætte nogle Bemærkninger om de Misbrug af Arbejdsløshedskasserne, som i de senere Aaringer har vakt megen Uro, vel ikke mindst i Arbejdsgiverkredse. Den ærede foregaaende Taler var kort inde derpaa. Det forekommer mig, at alle Arbejdsløshedskassernes Venner og først og fremmest Arbejderstanden er i allerhøjeste Grad interesseret i, at der ikke med nogen Ret, end ikke med noget Skin af Ret, skal kunne siges, at der i Læ af denne Institution